

Pravna podlaga:

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (UL RS št. (Ur.l. RS, št. 9/1992, 13/1993, 9/1996, 29/1998, 77/1998 Odl.US: Up 53/96, 6/1999, 56/1999-ZVZD, 99/2001, 42/2002-ZDR, 60/2002, 11/2003 Skl.US: U-I-279/00-42, 126/2003, 62/2005 Odl.US: U-I-390/02-27, 76/2005, 100/2005 Odl.US: U-I-69/03-17, 21/2006 Odl.US: U-I-277/05-32, 38/2006, 114/2006-ZUTPG, 91/2007).

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni (Uradni list RS, št. 19/98, 47/98, 26/00, 67/01, 33/02, 37/03, 117/04 in 31/05,83/07

Sklep ministra za zdravje Republike Slovenije št. 0220-34/2007-6 o imenovanju članov Programskega sveta Programa Svit

Sklep ministra za zdravje Republike Slovenije št. 0220-34/2007-6 o imenovanju vodje Programskega sveta Programa Svit.

POTEK, UPRAVLJANJE IN IZVAJANJE PROGRAMA SVIT

1. Pravica do preventivnega programa

Pravico do zgodnjega odkrivanja in zdravljenja bolezni iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, skladno s programom, ureja druga alineja 23. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (UL RS št. (Ur.l. RS, št. 9/1992, 13/1993, 9/1996, 29/1998, 77/1998 Odl.US: Up 53/96, 6/1999, 56/1999-ZVZD, 99/2001, 42/2002-ZDR, 60/2002, 11/2003 Skl.US: U-I-279/00-42, 126/2003, 62/2005 Odl.US: U-I-390/02-27, 76/2005, 100/2005 Odl.US: U-I-69/03-17, 21/2006 Odl.US: U-I-277/05-32, 38/2006, 114/2006-ZUTPG, 91/2007).

2. Opredelitev preventivnega Programa SVIT

Program preventivnega zdravstvenega varstva za zgodnje odkrivanje raka debelega črevesa in danke (v nadaljevanju Program SVIT) opredeljuje 9. točka Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni (Uradni list RS, št. 19/98, 47/98, 26/00, 67/01, 33/02, 37/03, 117/04 in 31/05,83/07, v nadaljevanju Pravilnik) na podlagi Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo) in Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo).

3. Namen, ciljna skupina, obseg in vsebina Programa SVIT

Program je namenjen zgodnjemu odkrivanju in zdravljenju predrakavih sprememb in raka debelega črevesa in danke.

Ciljna skupina, obseg in vsebina preventivnega pregleda so opredeljeni v 9.1 točki Pravilnika. Preventivni zdravstveni pregled za zgodnje odkrivanje raka debelega črevesa in danke se opravi pri moških in ženskah v starosti od 50 do 69 let vsaki dve leti.

Preventivni zdravstveni pregled po Programu SVIT obsega:

- vabila k sodelovanju v programu,
- pošiljanje seta za odvzem vzorca,
- laboratorijski pregled vzorca,
- obvestila o rezultatih preiskav,
- ustrezno nadaljnjo diagnostiko (presejalna kolonoskopija s histologijo, prva konziliarna obravnava oseb z odkritim rakom debelega črevesa in danke).

Potek Programa Svit je podrobno opredeljen v Prilogi 1.

4. Dejavnosti Programa SVIT

Dejavnosti programa vključujejo izvajalske, informacijske in upravljske procese.

Izvajalski procesi programa so zdravstvene storitve:

- a. laboratorijska preiskava vzorcev blata na prikrito krvavitev po imunokemični metodi v Centralni enoti Programa (Centru Svit) z izdajo zdravniškega mnenja;
- b. pregled preiskovanca pred endoskopsko preiskavo debelega črevesa in danke (koloskopijo) pri osebnem zdravniku;
- c. koloskopija brez/s polipektomijo pri pooblaščenem specialistu;
- d. histopatološki pregled odvzetega tkiva pri pooblaščenem specialistu,
- e. konziliarna obravnava bolnika z odkritim rakom pri pooblaščenem specialistu in napotitev na zdravljenje;

in nezdravstvene storitve:

- f. ozaveščanje, informiranje in motiviranje prebivalstva za vključevanje v program zgodnjega odkrivanja in zdravljenja predrakavih sprememb in raka debelega črevesa in danke,
- g. vabljenje ciljne skupine v Program,
- h. pošiljanje testov za ugotavljanje prikrite krvavitve v blatu,
- i. obveščanje o rezultatih testiranja blata na prikrito krvavitev,
- j. organiziranje koloskopskih pregledov in priprave na koloskopijo,
- k. organiziranje histopatoloških pregledov,
- l. obveščanje preiskovancev in osebnih zdravnikov ter
- m. osebno/telefonsko svetovanje v zvezi s Programom.

Informacijski procesi so dejavnosti:

- n. opredelitve, zajemanja, procesiranja, shranjevanja in varovanja podatkov in informacij, potrebnih za izvajanje temeljne, upravljske in informacijske dejavnosti Programa ter poročanje o Programu SVIT.

Upravljaljski procesi Programa so sistemske dejavnosti:

- o. načrtovanja Programa,
- p. koordiniranja izvajalcev zdravstvenih storitev,
- q. spremljanja in nadzora pogojev, procesov in učinkov programa.

5. Institucije Programa SVIT

Institucije Programa so:

1. nosilec Programa,
2. programski svet,
3. izvajalci programa:
 - a. centralna enota programa (Center Svit),
 - b. osebni zdravniki preiskovancev,
 - c. pooblaščenice ustanove za izvajanje presejalne kolonoskopske diagnostike in pripravo načrta zdravljenja pri odkritem raku debelega črevesa ali danke,
 - d. pooblaščenice ustanove za izvajanje presejalne histopatološke diagnostike,
4. Ministrstvo za zdravje RS,
5. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

6. Nosilec Programa SVIT

Pravilnik v točki 9.2 določa, da minister, pristojen za zdravje, na predlog Zdravstvenega sveta imenuje javni zdravstveni zavod (v nadaljnjem besedilu: nosilec programa), ki Program SVIT izvaja ter organizira, vodi, koordinira, spremlja in evalvira delo drugih izvajalcev zdravstvene dejavnosti v okviru programa.

Na predlog Zdravstvenega sveta ministrstva za zdravje št. 0220-34/2007 z dne 2. 10. 2007 je ministrica za zdravje s sklepom 0220-34/2007-5 z dne 15.10.2007 za nosilca programa preventivnega zdravstvenega varstva za zgodnje odkrivanje raka debelega črevesa in danke imenovala Zdravstveni dom Ljubljana, Enoto preventive CINDI Slovenija.

Skladno s tem CINDI Slovenija Program SVIT izvaja ter organizira, vodi, koordinira, spremlja in evalvira delo drugih izvajalcev zdravstvene dejavnosti v okviru Programa.

7. Pooblastila in naloge nosilca Programa SVIT

Nosilec Programa SVIT upravlja in izvaja program skladno s strokovnimi usmeritvami Programskega sveta, formalno-pravnimi podlagami in pogodbami s plačnikom programa ZZZS.

Pooblastila nosilca Programa SVIT so opredeljena v:

- 9. točki Pravilnika,
- splošnem dogovoru in področnem dogovoru za leto,

- pogodbi o izvajanju storitev zdravstvenega varstva, sklenjeni med ZZZS in ZD Ljubljana.

Nosilec enkrat letno poroča Programskemu svetu Programa Svit o pogojih, poteku in izidih programa ter o zagotavljanju standardov kakovosti in izpolnjevanju standardov kakovosti pogojev za delo v Programu Svit s strani izvajalcev zdravstvenih storitev.

Izvaja postopke za ugotavljanje izpolnjevanja standardov kakovosti pogojev za delo v Programu Svit za izvajalce programa, skladno z merili, ki jih določi Programski svet.

Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije poroča skladno s pogodbenimi določili.

8. Programski svet Programa Svit

Programski svet Programa SVIT (v nadaljevanju programski svet) je vrhovno strokovno posvetovalno, usklajevalno in odločitveno telo, ki v skladu s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni (v nadaljevanju Pravilnik) skrbi za strokovno podporo, sprejem standardov kakovosti ter za preverjanje in oceno poteka Programa SVIT.

Ministrica za zdravje je na podlagi 9.3 točke Pravilnika dne 15. 10. 2007 s sklepom št. 0220-34/2007-6 o imenovala člane Programskega sveta (Priloga).

9. Pooblastila in naloge programskega sveta:

Skladno s pooblastili in nalogami, določenimi v Pravilniku in sklepom o imenovanju članov programski svet:

- sprejema standarde kakovosti programa preventivnega zdravstvenega varstva za zgodnje odkrivanje raka debelega črevesa in danke (v nadaljnjem besedilu: programa SVIT),
- preverja strokovne smernice in priporočila za izvajanje programa SVIT, predlaga prilagoditve smernic in priporočil za izvajanje programa, ter usklajuje spremembe strokovnih smernic in priporočil z Razširjenimi strokovnimi kolegiji za interno medicino, kirurgijo, onkologijo, patologijo in sodno medicino ter javno zdravje,
- spremlja potek in rezultate programa SVIT,
- enkrat letno poroča Ministrstvu o poteku, rezultatih in kakovosti programa SVIT (obravnava in potrdi letno poročilo nosilca programa SVIT).

10. Vodja programskega sveta

Vodjo Programskega sveta je na podlagi 9.3 točke Pravilnika dne 15. 10. 2007 s sklepom št. 0220-34/2007-6 o imenovala Ministrica za zdravje (Priloga).

Vodja programskega sveta:

- pripravlja in vodi seje programskega sveta,
- pripravlja osnutek letnega poročila Ministrstvu za zdravje,

- usklajuje sodelovanje programskega sveta z nosilcem in izvajalci programa,
- usklajuje sodelovanje z drugimi institucijami programa,
- skrbi za objavo sprejetih standardov kakovosti in standardov kakovosti pogojev za delo v Programu Svít za izvajalce programskih storitev na spletni strani programa in
- opravlja druge dejavnosti za nemoteno delo programskega sveta in programa.

11. Delovne skupine

Za pripravo strokovnih gradiv lahko programski svet ustanovi delovne skupine in imenuje vodje in člane.

Delovne skupine so strokovna telesa, ki pripravljajo predloge strokovnih rešitev na področjih, za katera so ustanovljene.

Člani delovnih skupin se o strokovnih rešitvah po potrebi posvetujejo z matičnimi strokovnimi institucijami.

Vodja delovne skupine izdelana strokovna gradiva in usmeritve posreduje vodji programskega sveta.

12. Sklic seje

Seje programskega sveta sklicuje vodja na svojo pobudo, na pobudo vsaj teh članov programskega sveta ali na pobudo ene izmed strokovnih skupin vključenih medicinskih strok.

Vabilo za seje s predlogom dnevnega reda in gradivom za sejo prejmejo člani programskega sveta vsaj pet dni pred dnevom, določenim za sejo. O seji programskega sveta se vodi zapisnik, ki ga prejmejo vsi člani programskega sveta. Arhivskemu izvodu morajo biti priložena vsa gradiva, obravnavana na seji.

13. Odločanje

Programski svet praviloma usklajuje stališča do točke, ko lahko o njih enoglasno poda pozitivno strokovno mnenje. Člani programskega sveta se pred potrditvijo končnih gradiv o predlaganih rešitvah lahko posvetujejo z matičnimi strokovnimi združenji.

Posamezni član lahko poda tudi ločeno strokovno mnenje, ki mora biti, v primeru, da sam to izrecno želi, posebej navedeno v zapisniku o glasovanju. Sklepi programskega sveta so veljavni, če jih potrdita dve tretjini članov.

Programski svet veljavno odloča z osebno udeležbo članov na sejah programskega sveta ali korespondenčno. Korespondenčno lahko sklepe programskega sveta ob predložitvi vseh gradiv potrdi tudi član, ki na seji ni bil navzoč.

14. Center Programa SVIT

Deleted: ----Page Break-----

Nosilec Programa SVIT je skladno s Pravilnikom tudi izvajalec Programa SVIT.

Organizira delo Centra SVIT, ki vključuje laboratorijske preiskave vzorcev blata na prikrito krvavitev in vse nezdravstvene storitve Programa. Izvajalske naloge Centra Svit obsegajo dejavnosti iz alineje a. ter alinej f.,g.,h.,i.,j.,k.,l.,m. in n iz 4. točke.

15. Osebni zdravniki preiskovancev

Osebni zdravniki aktivno vstopijo v program, kadar pri njihovih opredeljenih preiskovancih testiranje odkrije prikrito krvavitev v blatu. Bolnika pripravijo na koloskopijo in skladno s svojimi pristojnostmi v sistemu zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja sodelujejo v nadaljnji diagnostični in terapevtski obravnavi.

Izbrane zdravnike oseb, vključenih v ciljno populacijo, o klinično pomembnih izsledkih programa presejanja obvešča Center SVIT oziroma napotni specialisti.

Pri odkritem raku na debelem črevesu ali danki oziroma drugih odkritih bolezenskih spremembah sodelujejo v zdravljenju skladno s strokovno doktrino in vlogo izbranega osebnega zdravnika v sistemu.

16. Izpolnjevanje standardov kakovosti za presejalno kolonoskopijo Programa Svit

Centri, ki izpolnjujejo standarde kakovosti za presejalno kolonoskopijo, izvajajo dejavnosti Programa SVIT, ki so zajete v alinejah c. in e. 4. točke. Status centra za presejalno kolonoskopijo lahko pridobi zdravstvena ustanova ali zasebnik s koncesijo za opravljanje internistične, gastroenterološke ali kirurgične dejavnosti.

Standarde kakovosti za presejalni kolonoskopski center potrjuje programski svet in so navedena Prilogi 2.

Vodja programskega sveta sprejete standarde kakovosti posreduje Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, da se uvrstijo v področni dogovor in pogodbe za izvajalce kolonoskopskih storitev.

17. Izpolnjevanje standardov kakovosti za presejalno histopatologijo Programa Svit

Ustanove, ki izpolnjujejo standarde kakovosti za presejalno histopatologijo, izvajajo dejavnost Programa SVIT zajeto v alineji d. 4. točke. Status centra za presejalno histopatologijo lahko pridobi javna zdravstvena ustanova, ki deluje na terciarni ravni in je registrirana za opravljanje histopatološke dejavnosti.

Standarde kakovosti za presejalno histopatološko ustanovo potrjuje programski svet in so navedena Prilogi 3.

Vodja programskega sveta sprejete standarde kakovosti posreduje Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, da se uvrstijo v področni dogovor in pogodbe za izvajalce histopatoloških storitev.

18. Pooblastila za izvajanje zdravstvenih storitev v Programu Svit

Pooblastila za izvajanje dejavnosti iz alinej a. in f. – q. 4. točke ima na osnovi Pravilnika, Sklepa o imenovanju nosilca, splošnega in področnega dogovora za leto in pogodbe o izvajanju Programa Svit ZD Ljubljana, Enota preventive CINDI Slovenija.

Pooblastila za izvajanje priprave na presejalno kolonoskopijo imajo vsi izbrani osebni zdravniki zavarovancev, zajetih v program, zaposleni v javnih zavodih oziroma zasebni zdravniki s koncesijo, ki so sklenili pogodbo o izvajanju zdravstvenih storitev z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Pooblastila za izvajanje presejalnih kolonoskopskih, histopatoloških in prvih konziliarnih obravnav imajo le javni zavodi oziroma zasebni zdravniki s koncesijo, ki so sklenili pogodbo za izvajanje storitev Programa SVIT z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije pod pogoji iz splošnega in področnega dogovora ter skladno z merili kakovosti in standardi kakovosti, ki jih določa Programski svet Programa SVIT.

Priloge:

Priloga 1: Procesni diagram Programa Svit

Priloga 2: Standardi kakovosti za presejalno kolonoskopijo Programa Svit

Priloga 3: Standardi kakovosti za presejalno histopatologijo Programa Svit